

POTPISIVANJE PETICIJE U ŠKOLAMA – I PROSVJETARI NA SVESINDIKALNOM PROSVJEDU

(Peticijom protiv ukidanja dodatka za minuli rad, prosvjedom do usklađivanja plaća s porastom troškova života)

Press- materijal

U travnju 2008. većina će sindikata, među njima i Sindikat zaposlenika u hrvatskom školstvu Preporod, biti iznimno aktivni. Nakon uskršnjih praznika u svim osnovnim i srednjim školama u kojima djeluje Sindikat Preporod krenut će se sa solidarnim potpisivanjem peticije koju je pokrenuo Sindikat državnih i lokalnih službenika i namještenika. Istovremeno u Sindikatu Preporodu započet će s pripremama za sudjelovanjem članstva na svesindikalnom skupu koji će se 12. travnja organizirati u Zagrebu.

POTPISIVANJE PETICIJE U ŠKOLAMA (Marko Ružić, član Predsjedničkog vijeća)

U posljednje se vrijeme intenzivno radi na izradi dvaju važnih zakona, Zakona o plaćama u državnim službama i Zakonu o plaćama u javnim službama. Nakon što je postalo razvidno kako se u okviru pregovora o Zakonu o plaćama u državnim službama pokušava nametnuti rješenje prema kojem bi se promicanje državnih službenika ostvarivalo isključivo temeljem ocjene učinkovitosti rada koju daje poslodavac, dok minuli rad više ne bi imao utjecaja na povećanje plaće; Sindikat državnih i lokalnih službenika pokrenuo je među svojim članstvom inicijativu za potpisivanjem peticije protiv ovakvih zakonskih rješenja. Sindikatu-inicijatoru odmah su podršku dali sindikati javnog i državnog sektora uključeni u središnjicu Nezavisni hrvatski sindikati. Sindikat Preporod je među prvima podržao ovu inicijativu i krenuo u pripreme radnje kako bi se i u osnovnim i u srednjim školama potpisivala spomenuta peticija. U međuvremenu je potpora ovoj inicijativi stigla i iz drugih sindikalnih središnjica. Zašto je važno da što veći broj zaposlenih u osnovnim i srednjim školama potpiše peticiju? Zaposlenici u državnim i javnim službama dijele istog poslodavca, neprimjereno niske plaće i sličnu zakonsku regulativu. Teško je za povjerovati kako bi se naš poslodavac odlučio različito tretirati minuli rad u državnim službama u odnosu na minuli rad u javnim službama. Puno je vjerojatnije kako je poslodavac rješenje pokušao isprobati u državnim službama (60.000 zaposlenih) kako bi vidio postoje li uvjeti za primjenu istog rješenja i u javnim službama (140 000 zaposlenih). Zaposleni u školama su najranjivija skupina zaposlenika među svim državnim i javnim službama u pogledu sudjelovanja minulog rada u plaćama. Minuli rad na plaće zaposlenih u školama trenutno sudjeluje u rasponu od 3% (početnici) do čak 39 % (zaposlenici pred mirovinom). Naime uz 0.5% uvećanja plaće za svaku godinu radnog staža, prosvjetari temeljem staža ostvaruju i uvećanje vrijednosti koeficijenta od 4 % (20 god.), 8 % (30 god) i 10 % (35 god), odnosno nastavnici ostvaruju i zasebno uvećanje koeficijenta 3% (do 9 god. staža), 5% (do 20 god. staža), 7% (do 30 god. staža i 9% (više od 30 god. staža). Ukidanje minulog rada zaposlenim u školama nesumnjivo bi bio uvod u njihovo smanjenje plaća i još naglašeniji podanički odnos zaposlenih naspram ravnateljima koji bi subjektivno odlučivali o uspješnosti nečijeg rada, a samim time i o plaćama zaposlenih. Ovime bi se nesumnjivo zadao težak udarac sindikatima jer su spomenuta rješenja inkorporirana u čak dva granska kolektivna ugovora, ali i u Temeljni kolektivni ugovor.

PROSVJETARI NA SVESINDIKALNOM PROSVJEDU 12. TRAVNJA (Željko Stipić, predsjednik Sindikata)

Članstvo Sindikata zaposlenika u hrvatskom školstvu Preporod sudjelovat će na svesindikalnom prosvjednom skupu najavljenom za 12. travnja 2008. godine. Kao sindikat pozdravljamo spremnost i ostalih sindikalnih središnjica, napose Matice sindikata javnih službi, za zajedničkim sudjelovanjem u prosvjedu. U svim službeno istaknutim zahtjevima, s kojima sindikalne središnjice pozivaju članstvo na prosvjed, sindikalno članstvo i zaposleni u školama u školama prepoznaje i ostvarenje svojih interesa. Poskupljenja, odnosno porast troškova života početkom godine, najviše je pogodilo zaposlene s najnižim plaćama. Plaće zaposlenih u obrazovanju tijekom cijele protekle godine zaostajale su i za prosječnim plaćama u državi i za prosječnim plaćama u drugim državnim i javnim službama. Zaostajanje za prosječnim plaćama kretalo se u 2007. godine u rasponu od 19 kn u veljači do čak 213 kn u studenom. Zaostajanje prosječnih plaća u obrazovanju za prosječnim plaćama u zdravstvu u studenom je iznosilo 954 kn. Sada je valjda svima jasno kako sporazumima iz studenog 2006. godine nije zaustavljeno zaostajanje prosvjetarskih plaća niti za prosječnim plaćama u državi, a da i ne govorimo o drugim neprihvatljivim zaostajanjima.

Rad na određeno vrijeme kao pravilo – rješenje je zaživjelo kod sve većeg broja novozaposlenih u osnovnim i srednjim školama. Procjenjuje se da među zaposlenim u školama, njih između 5 i 8 tisuća radi na određeno vrijeme. Čuvanje radnog mjesta, ali i permanentno smanjenje broja razrednih odjela i učenika – najčešći su razlozi zašto se s pojedinim zaposlenicima, nekim i duže od 10 godina, sklapaju ugovori na određeno vrijeme. Mirovinsku reformu zaposleni u školama osjetili su do sada jedino kroz smanjenje mirovina. Mirovina umirovljenih nastavnika koji ovih dana odlaze u punu mirovinu kreće se u rasponu od 2500 do 2800 kn, odnosno između 50 i 55% prosječne plaće. Mirovine nenastavnog osoblje značajno su manje od prosvjednim skupom zahtijevanih 40 % prosječne plaće. Ukidanje povlaštenih saborskih i svih drugih mirovina – deset godina je star zahtjev Sindikata Preporod. Nastavak mirovinske reforme bi prema mišljenju nas u Preporodu trebao uključivati i mogućnosti poticajnog prijevremenog odlaska u mirovinu za zaposlenike u pojedinim specifičnim djelatnostima, uključujući dakako i školstvo. Prosječan radni staž nastavnika u osnovnim i srednjim školama od 22 godine, odnosno prosječan radni staž ravnatelja od 29 godina – ozbiljnim su preprekama ozbiljnijih reformskih zahtjeva u odgojno-obrazovnom sustavu. Pomlađivanja sustava neće i ne može biti bez kvalitetno osmišljenog projekta prijevremenog umirovljenja nastavnika u osnovnim i srednjim školama.

Uz sve ove navedene zahtjeve, među kojima prosvjetari prepoznaju i ostvarenje svojih interesa na kraju treba spomenuti kako zaposleni u osnovnim školama imaju još jedan razlog za sudjelovanje na prosvjedu. Više od 45 tisuća zaposlenih u osnovnim školama mjesecima je bez granskog Kolektivnog ugovora. Višestruka diskriminiranost u odnosu na zaposlene u srednjim školama (4,8 i 10 % uvećanje plaće za staž u obrazovanju umjesto ukupnog staža, neplaćanje pripreme u prekovremenom radu), ali i smanjenje pojedinih materijalnih prava (trećina umjesto pune dnevnice) – razlozi su žurnih pregovora ali i neophodnosti brzog potpisivanja granskog kolektivnog ugovora. Odugovlačenjem s imenovanjem članova Pregovaračkog odbora Vlada se pokazala krajnje nekorektnim socijalnim partnerom. „Kupovina vremena“ je za cilj imala isključivo donošenje državnog proračuna prije kolektivnog ugovora kako se ne bi odmah počele izvršavati preuzete obveze. Što o ovakvom ponašanju Vlade RH misle prosvjetari čut će se 12. travnja na svesindikalnom prosvjedu u Zagrebu.

Zaključak: I potpisivanje peticije i sudjelovanje na prosvjedu uobičajeni su načini pritiska na poslodavca od strane sindikata. Porast troškova života i najava smanjenja plaća – detonator su socijalnog praska u svakoj državi. Peticija, prosvjed, štrajk, generalni štrajk – etape su sindikalne borbe. Prethodno spomenut redosljed sindikalnih aktivnosti najbolji je odgovor svima onima koji se pitaju što će uslijediti nakon travanjskog sindikalnog prosvjeda.